

[COTE] Numéro diktyon : 71513

Österreich, Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), suppl. gr., 050*

Type de cote :

Actuelle

Equipe Référente :

[ParaTexBib](#)

Auteurs :

- Rédigé par : DIRKSE Saskia
- Vérifié par : KIM Serguey
- Vérifié par : LORRAIN Agnès

Identifiants

Répertoire	Numéro	Url	Remarque
Arca	100039651	Lien	
Aland minuscules	125	Lien	

Bibliographie

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
	P. Orsini, <i>Studies on Greek and Coptic Majuscule Scripts and Books</i> , Studies in Manuscript Cultures 15, Berlin, Boston, De Gruyter, 2019 (Version en ligne). ISBN : 978-3-11-057540-8 978-3-11-057544-6 978-3-11-057559-0	Études sur le manuscrit			198 n. 482
	A. Saminsky, « Византийские редакции таблиц канонів Евсевия Кесарийського. Версия Евангелия из Австрийской Национальной библиотеки в Вене Suppl. gr. 50* », <i>Монфокоп: исследования по палеографии, кодикологии и дипломатике</i> , 4, 2017, p. 103-119	Études sur le manuscrit			
	T. Izmajlova, « Заглавные листы Харбердской рукописи 1160 г. », <i>Patma-banasirakan handes</i> , 1975, 1975, p. 154-168 (Version en ligne)				161 n. 9
	A. Lampadaridi, « Un nouveau témoin de la Vie de Porphyre de Gaza (BHG 1570) », <i>Επιστημονική Έπετηρίς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν</i> , 40, 2008-2009, p. 187-215 (Version en ligne)		Sigle W (Lampadaridi)		190-191, 209
	G. Parpulov, <i>Middle-Byzantine Evangelist Portraits</i> , Manuscripta Biblica 7, Berlin - New York, De Gruyter, 2022 (Version en ligne)				8

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
	R. Stefec, « Weitere Beispiele kretischer Schnittdekoration », <i>Codices Manuscripti & Impressi</i> , 89/90, 2013, p. 39-54 ; Abb. 1-24		Le seul ms. grec de l'ÖNB à avoir conservé sa reliure crétoise de la fin du XVe siècle ; à l'occasion de sa nouvelle reliure crétoise, le ms. a été complété par deux mains, dont l'écriture rappelle le style des Hodèges ; la mention d'une décoration des tranches manque dans le catalogue.		39, n. 2 et 4 ; p. 40 et n. 8-9
	K. Weitzmann, <i>Die byzantinische Buchmalerei des 9. und 10. Jahrhunderts</i> , Berlin, Mann, 1935 (Version en ligne)				26, 27, 36, 75
0103	C. Van de Vorst, H. Delehay, <i>Catalogus codicum hagiographicorum graecorum Germaniae Belgii Angliae</i> , Subsidia hagiographica 13, Bruxelles, 1913 (Version en ligne)				
1378t	K. Weitzmann, O. Kresten (éd), <i>Die byzantinische Buchmalerei des 9. und 10. Jahrhunderts: Addenda und Appendix</i> , Veröffentlichungen der Kommission für Schrift- und Buchwesen des Mittelalters Band 243, Reihe IV: Monographien, Wien, Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1996				33, 35 u.A. 113, 86, 87
2447	H. Hunger, <i>Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. Supplementum graecum</i> , Wien, 1957				
2448	H. Hunger, C. Hannick, <i>Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. Teil 4. Supplementum graecum</i> , Museion. Veröffentlichungen der Österreichischen Nationalbibliothek. N.F., Wien, 1994				
2448d	C. Gastgeber, <i>Miscellanea Codicum Graecorum Vindobonensium II. Die griechischen Handschriften der Bibliotheca Corviniana in der Österreichischen Nationalbibliothek. Provenienz und Rezeption im Wiener Griechischhumanismus des frühen 16. Jahrhunderts</i> , Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-historische Klasse, Denkschriften 465 ; Veröffentlichungen zur Byzanzforschung 34, 2014				
2455	F. Halkin, « L'Hagiographie byzantine dans le Supplementum Graecum de Vienne », <i>Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik Gesellschaft</i> , 7, 1958, p. 17-21				
2455o	C. Gastgeber, « Die Sammlung griechischer Fragmente der Österreichischen Nationalbibliothek », dans C. Gastgeber (éd), <i>Fragmente. Der Umgang mit lückenhafter Quellenüberlieferung in der Mittelalterforschung. Akten des internationalen Symposiums des Zentrums Mittelalterforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 19.-21. März 2009</i> , Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historische Klasse, Denkschriften 415, Wien, Verlag der OAW, 2010, p. 131-142				

Contenu

Numéro	Folios	Siècle	Date	Support Principal	Remarque	Copistes, Possesseurs & Autres	Révision
1.G	001-4	10 ex. - 11 in.	1000 ca.				

Témoins (1)

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
001-4v	Marcus diaconus	Vita Porphyrii ep. Gazensis	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 6722 ● BHG 1570 		1570		10 ex.-11 in.	1000 ca	According to the catalogue, these are two extracts and the correct order of the leaves is f. 1, 4, 2, 3.	Incipit abruptus [Χριστι]ανων και του οσιου επισκοπου Desinit abruptus κομαις ατινα ουδεις ηδυνατο	<ul style="list-style-type: none"> ● Bollandistes 	<ul style="list-style-type: none"> ● 2448

Numéro	Folios	Siècle	Date	Support Principal	Remarque	Copistes, Possesseurs & Autres	Révision
2.A	005-242, 244-306	11			- There are numerous annotations in Latin (between f. 159 and 160, 305v etc.) and in Spanish (?) (between f. 4 and 5, between f. 24 and 25 etc.), which appear to have been added by later hands, several of them additional inserted bits of paper. - f. 243 is omitted in the foliation.		

Témoins (14)

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
005-6	Eusebius Caesariensis	Ep. ad Carpianum	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 3465.1 ● PTB G11300 				11					<ul style="list-style-type: none"> ● 2448
007v-12	Eusebius Caesariensis	Canones Euangeliorum	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 3465.2 ● PTB G11301 				11					
013-14v	Capitula librorum biblicorum	In Matth.: capitula					11					
024v	Imagines	Imago picta					11			PTB # G15057.Mt PTB info Matthew seated, holding open codex, thinking; stool, footstool, desk, lectern; inkwell with pen-box, pen, knife, box(?), parchment leaf, codex, bottle; buildings; ornamented frame		
025-104	Testamentum nouum	Euangelium sec. Matthaëum					11					
104v-105v	Capitula librorum biblicorum	In Marc.: capitula					11					

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
106v	Imagines	Imago picta					11			PTB # G15057.Mc PTB info Mark seated, holding pen, touching his lectern; stool, footstool, marble desk; inkwell with pen-box, pen, knife, bottle; buildings; ornamented frame		
107-155	Testamentum nouum	Euangelium sec. Marcum					11					
156v-158	Capitula librorum biblicorum	In Luc.: capitula					11		f. 159r uacuum			
159v	Imagines	Imago picta					11			PTB # G15057.Lc PTB info Luke seated, writing; stool, footstool, desk with lock, lectern; inkwell with pen-box, pen, key, napkin(?); buildings; ornamented frame		
160-240v	Testamentum nouum	Euangelium sec. Lucam					11					
242	Capitula librorum biblicorum	In Ioh.: capitula					11					
244v	Imagines	Imago picta					11			PTB # G15057.lo PTB info John seated, holding pen, resting; chair, footstool, desk, lectern; inkwell with pen-box and lid, callipers, scrolls, codex; buildings; ornamented frame		
245-305	Testamentum nouum	Euangelium sec. Iohannem					11					

Numéro	Folios	Siècle	Date	Support Principal	Remarque	Copistes, Possesseurs & Autres	Révision
3.Q	f. 5-306 passim	14			A second hand added material to the existing folios.		

Témoins (40)

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
006v	Prologi Librorum Biblicorum	In Euang.: definitio nominis euangelii secundum Ioh. Chrysostomum (von Soden [80] p. 301)					14			Incipit ευαγγελιον το θειον τουτο βιβλιον λεγεται Desinit των ουρανων πασαν ευαγγελιζεται.		● 2448
006v	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: argumentum commune					14			Incipit Κατα Ματθαιον ευαγγελιον επιγεγραπται επειδη αυτος ο Ματθαιος Desinit πασας τας ημερας εως της συντελειας του αιωνος αμην.		
007	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: argumentum von Soden p. 311 [108]					14			Incipit ιστεον οτι το κατα Ματθαιον ευαγγελιον εβραιδι διαλεκτω Desinit εστιν ανθρωπομορφον τουτο το ευαγγελιον.		
007	Prologi Librorum Biblicorum	In Euang.: excerptum ex Irenaeo de quattuor euangeliis "(ιστέον ὅτι) τέσσαρα... ἐμφανίζει"					14			Incipit τεσσαρα δε εστι τα ευαγγελια, και ουτε πλειονα, ουτε ελαττονα Desinit την επιφοιτησιν του αγιου πνευματος εμφανιζει.		
007	Versus et epigrammata	Incipit "τον εκ τελωνου" (von Soden 24)	● DBBE Type 2094				14					● 2448
007	Recapitulationes, programmata et indices rerum biblicarum	Programma in euangelia					14					
012v, 014v-21v	Liturgica	Tabulae liturgicae					14					

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
022	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: notitia "Τὸ κατὰ Ματθαῖον... ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων χειροτονηθέντος"					14		Cf. Von Soden, p. 298.	Textus Το κατά Ματθαίον ευαγγέλιον τη εβραϊδι διαλεκτῶ γραφεν (?) ὑπο του ἁγίου ἀποστολου Ματθαίου· ἐξεδοθη εἰς Ἱερουσαλημ· βιβλος γενεσεως· ἐρμηνευεται δε ὑπο Ἰακωβου του ἀδελφου του κυριου το κατα σαρκα· ἐπισκοπου οντος ὑπο των ἁγιων ἀποστολων χειροτονηθεντος.		
022--24	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: argumenta miscellanea					14		Prologue in two parts with no visual separation. See entries below.			
022-24	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1228a (Pars I)		1228a (Pars I)		14		- Part 1 of the miscellaneous prologue. - This prologue does not have the first sentence of the edition.	Titulus initialis ὑποθεσις του μακαριωτατου Ματθαίου· περι ης το ἅγιον και ἀχραντον ευαγγέλιον συνεγραψατο· Κοσμα Ἰνδικοπλευστου Incipit Ουτος ο εν ἁγίοις ἁγιωτατος πρωτος των ευαγγελιστων συγγραψαμενος Desinit ουτος ο σκοπος της συγγραφης του μακαριου Ματθαίου του ευαγγελιστου·	● Bollandistes	
024	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: notitia brevis de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1228a (Pars II)		1228a (Pars II)		14		- Part 2 of the miscellaneous prologue.	Incipit ουτος ουν· ου της παλαιας ἀλλὰ της νεας διαθηκης Desinit πληρωσαντι και πληρουντι ἀμην.	● Bollandistes	
024	Prologi Librorum Biblicorum	In Euang.: notitia de quattuor cherubim					14			Incipit Τὰ δε τεσσαρα χερουβιμ· το κατά Ματθαίον, ὁμοιον ἀνθρωπου· το κατά Μαρκον, ὁμοιον μοσχου· το κατά Λουκαν ὁμοιον λεοντι· το κατά Ἰωαννην, ὁμοιον ἀετῶ· αὐτὴ ἡ διδασχὴ των χερουβιμ.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
024	Versus et epigrammata	Incipit "Ματθαιου τοδε εργον" (von Soden 5)	● DBBE Type 2014				14		Incipit et desinit OK.			
024v	Versus et epigrammata	Incipit "ενταυθα την θελγουσαν" (von Soden 16)	● DBBE Type 1945				14		The poem begins with the second line of the printed edition, cf. infra. Desinit OK.	Incipit κινων τελωνης συγκινει και τους λιθους		
104	Subscriptiones librorum biblicorum	In Marc.: von Soden, p. 297-299 [40-58]					14		standard			
104	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumentum von Soden p. 311 [108]					14			Incipit Ιστεον οτι το κατα Μαρκον ευαγγελιον υπηγορευθη υπο Πετρου εν Ρωμη Desinit την περωτικην εικονα του ευαγγελιου δηλουντος		
104	Hippolytus Thebanus	Syntagma chronologicum	● BHG 0779h-hd, 1046h-i		779j		14		See Von Soden, p. 361.	Titulus initialis περι της σταυρωσεως του κυριου και αναστασεως Incipit ωρα ς' εσταυρωθη ο κυριος ημων Ιησους Χριστος Desinit μηνη πασων κ'.		
105v--106	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumenta miscellanea					14		- Prologue in two parts without a visual separation between the parts. - See entries below.			
105v	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1038a (Pars I)		1038a (Pars I)		14		- Part 1 of the miscellaneous prologue.	Titulus initialis Κοσμα Ινδικοπλευστου· υποθεσις του κατα Μαρκον αγιου ευαγγελιου Incipit Ουτος ο δευτερος· Πετρου εν Ρωμη εντειλαμενου αυτω· Μαρκος Desinit εις γαρ σκοπος εστι πασης της θειας γραφης·	● Bollandistes	

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
105v-106	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: notitia breuis de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1038a (Pars II)		1038a (Pars II)		14		- Part 2 of the miscellaneous prologue.	Incipit και ουτος της νεας διαθηκης κηρυξ υπαρχων Desinit ετοιμασαντι και προμηνυσαντι θεω και πληρωσαντι αμην.	● Bollandistes	
106	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: notitia "Τὸ κατὰ Μάρκον... πάση τῇ περιχώρῳ αὐτῆς"					14		See Von Soden, p. 298.	Textus Το κατὰ Μαρκον αγιον ευαγγελιον υπηγορευθη υπο Πετρου αποστολου εν Ρωμη· και επεδωθη Μαρκω τω ευαγγελιστη· αρχη του ευαγγελιου Ιησου Χριστου, και εκηρυχθη εν Αλεξανδρεία, και εκηρυχθη παση τη περιχωρω αυτης.		
106	Versus et epigrammata	Incipit "ὄσσα περι Χριστοιο" (von Soden 6)	● DBBE Type 2038				14		Incipit OK. The desinit contains a variant. Cf. infra.	Desinit τουνεκα και μεροπεσιν, ευαγγελος εδειχθη		
155	Subscriptiones librorum biblicorum	In Marc.: von Soden, p. 297-299 [40-58]					14		standard			
155	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: argumenta uaria in codicibus biblicis inuenta					14		This prologue has various sections which resemble (but are not identical) to various edited prologues in Von Soden. - Von Soden, p. 234, lines 17-20 (the chronological information precedes the mention of Theophilus in the edited text) - Von Soden, p. 324, lines 4-6 - Von Soden, p. 322, lines 5-7	Textus Το κατὰ Λουκαν ευαγγελιον εγραφη προς τινα Θεοφιλον συγκλητικον και αρχοντα· το γαρ κρατιστος, επι των αρχοντων και ηγεμονων· εγραφη μετα την Χριστου αναληψιν εν ετι ιε' εν τη Αντιοχεια· εστι δε το ομοιωμα του τοιουτου ευαγγελιου μοσχος· αρχομενον απο της ιερατειας του Ζαχαριου· μοσχος δε ην ο τοτε θυομενος υπερ αφεσεως των αμαρτιων του λαου· διστι αγγελει ημιν πραγμα· ευ καλως εχοντα· τουτεστιν αγαθα, υιοθεσιαν, ανοδον, δικαιοσυνην εις ουρανους, και αφεσιν αμαρτιων.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
155v--156	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: argumenta miscellanea					14		- Miscellaneous prologue in two parts. The parts are not visibly separated on the page. - See entries below.			
155v-156	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 0991a (Pars I)		0991a		14		Part 1 of the miscellaneous prologue.	Titulus initialis Κοσμα Ινδικοπλευστου· υποθεσις του κατα Λουκαν αγιου ευαγγελιου Incipit Ουτος ο Λουκας ο τριτος των ευαγγελιστων Desinit και τον εαυτου μαθητην τον θεοφιλη Θεοφιλον·	● Bollandistes	● 2448
156	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: notitia breuis de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 0991a (Pars II)				14		Part 2 of the miscellaneous prologue.	Incipit Και ουτος ο κηρυξ της νεας διαθηκης· μετα ταυτα τοις αλλοις εξειπεν Desinit πληρωσαντι και πληρουντι αμην.		
156	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: notitia "Τὸ κατὰ Λουκᾶν... ὀγδοήκοντα τεσσάρων"					14		See Von Soden, p. 298-99.	Textus Το κατα Λουκαν αγιον ευαγγελιον· και των αγιων αποστολων αι πραξεις· υπηγορευθησαν υπο Πετρου και Παυλου των αποστολων· επειδηπερ πολλοι επεχειρησαν. Λουκας δε ο ιατρος· συνεγραψε και εκηρυξε και εκοιμηθη εν Θηβαις, ετων ογδοηκοντα τεσσαρων.		
158	Versus et epigrammata	Incipit "Λουκας ηπιθυμος" (von Soden 7)	● DBBE Type 1990				14		Incipit et desinit OK.			

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
158v	Cosmas uestitor	Laudatio in loachim et Annam	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 8151 ● BHG 0828 ● TLG 2936.03 		1046n		14		De genealogia B. Mariae Virginis	Titulus initialis Γενεαλογία της Θεοτοκου και του εξ αυτης τεχθεντος Χριστου του θεου ημων. Incipit Ο Ζαχαριας· ο πατηρ Ιωαννου του βαπτιστου Desinit ιδου φησι Ελισαβετ η συγγενης σου ων ενεκεν δοξα τη συγκαταβασει του θεου ημων· νυν και αι	<ul style="list-style-type: none"> ● Bollandistes 	<ul style="list-style-type: none"> ● 2448
241	Prologi Librorum Biblicorum	In loh.: argumentum von Soden p. 311 [108]					14			Incipit Ιστεον οτι το κατα Ιωαννην ευαγγελιον εν τοις χρονοις Τραιανου Desinit ενδοξον του Χριστου γεννησιν		
241	Subscriptiones librorum biblicorum	In loh.: von Soden p. 297-299 [40] - [58]					14		standard			
241	Versus et epigrammata	Incipit "βροντήεις θεόφωνος" (von Soden 8)	<ul style="list-style-type: none"> ● DBBE Type 1881 				14		Incipit et desinit OK.			
242v, 244	Prologi Librorum Biblicorum	In loh.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	<ul style="list-style-type: none"> ● BHG 0919c (Pars I) 		0919c		14			Titulus initialis Κοσμα Ινδικοπλευστου· υποθεσις του κατα Ιωαννην αγιου ευαγγελιου Incipit Ουτος ο θεολογος Ιωαννης· ο εξ αρχος των ευαγγελιστων· ο πλειω παντων αγαπωμενος Desinit παλαια τε και νεα διαθηκη	<ul style="list-style-type: none"> ● Bollandistes 	<ul style="list-style-type: none"> ● 2448

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
244	Prologi Librorum Biblicorum	In loh.: notitia "Τὸ κατὰ Ἰωάννην... ξενοδόχου τῶν ἀποστόλων"					14			Textus Τὸ δε κατὰ Ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν· καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος, συνεγραφή ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰωάννου· ὅτε ἦν ἐν ἐξορίᾳ, ἐν Πατμῶν νησὶ ὑπὸ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλεῦς· καὶ ἐξεδόθη ἐν Ἐφέσῳ, διὰ Γαίου τοῦ ξενοδοχοῦ τῶν ἀποστόλων.		
244	Versus et epigrammata	Incipit "ζήτει πρῶτον τὸν ἔμφυτον λόγον"	● DBBE Type 2557				14			Textus Ζητεῖ πρῶτον τὸν ἐμφυτον λόγον· καὶ τότε τὸν λόγον, εὐλογῶς εὐρησεῖς.		
305	Subscriptiones librorum biblicorum	In loh.: von Soden p. 297-299 [40] - [58]					14		standard			
306	Maximus confessor	De chronologia Christi	● BHG 0779k		0779k		14		The folio is only partially reproduced in VMR. Attributed to Maximus in the ms.	Titulus initialis Τοῦ ἁγίου Μαξίμου Incipit Γεγονεν ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς παρθενου τῶ πεντακισχιλιοστῶ πεντακοσιοστῶ		
306-306v	Hippolytus Thebanus	Syntagma chronologicum	● BHG 0779h-hd, 1046h-i				14		The incipit is not visible in the VMR reproduction and has been taken from the catalogue (see cat. p. 94).	Incipit Χρονικὸν τὸ κατὰ σάρκα τοῦ κυρίου ἡμῶν Desinit τοῦ θεοῦ κηρυγματος		
306r-v	Hippolytus Romanus	Chronotaxis	● BHG 0779i		0779i		11				● Bollandistes	